

ПЕШТАНСКО-БУДИМСКИ

СКОРОПОТЕЧА.

(Сочинение.)

ПЕШТА.

Четвртакъ

2. марта 1844

Год. III

НА СМРТЬ

Княгинѣ Србске
Любице М. Обреновића.

У пресретна Србскогъ Рода доба,
 Кадъ се оро двоеглави с' крестомъ
 Надъ Србомъ поносито віо;
 Кмдъ Србъ диже свету лавру ову,
 Коїй дивит' Европа се мора;
 Кадъ је рука Цара намъ Душана,
 Цариграду већи грозити стала;
 Кадъ је Скиптиръ и пространство земље,
 Србске Душе славити почело;
 Па и онда кадъ неволя наста:
 Кадъ косовска сарани насъ битка,
 И остале навалише бѣде,
 Каж'деръ нами о премила Віло!
 Кол'ко ји је одъ земніе кћері,
 Земны Кћері, а Госпођа наши,
 Ил' Краљица или одъ Царица,
 Деспоткиња или ти Книгиня;
 Иль одъ другогъ макаръ кога реда,
 Срб—народићимъ напредку помогло
 Више штогоћи него наша майка,
 Наша майка Книгиня Любница?
 Кажи, кажи, не бы л' ми се туга,
 Која овје прети ме угушићи,
 Одговоромъ утолила твонић!
 Изподъ свога покривала враногъ,
 Грозднимъ сузамъ обливаюћи земљу. —
 Узвѣлѣна одговара Віло:
 „Одъ Србскога и одъ могъ постанка,
 „Много людій на Корнилу Србскомъ

„Свету дужность одправляше разно;
 „Владателька али не башъ инога,
 „Роду своме да учини асне,
 „Колико је моя посестрима,
 „У юначкомъ одгоена гнѣзду:
 „Свимъ се првымъ у добру сравнива
 „Роду своме што је починила;
 „Мое секе другарице Віле,
 „Учвиши да је Милошъ узме
 „За содруга цѣлога живота,
 „Еръ су самимъ предвиђале жельно
 „Избавитељ ов' да быти мора
 „Свога Рода, свога Отечества.
 „У избаву изъ претежкогъ робства
 „У развѣйтку пресретногъ напредка,
 „У обнову миш'ца Сербски славе,
 „Ко је више послѣ пресретнога
 „Избавника свога Отечества,
 „Учинио и указ'о добра,
 „Одъ Любница мое посестриче,
 „А Србали свю доbre Майке!
 „Свою браћу и свою родбину,
 „Пріятелъ и све познанike
 „У найжешћој Отечества бѣди
 „Рад' избаве борити се спрема,
 „Сваку помоћь жельно подносећи;
 „Болестнике безъ разлике стана
 „Облазити, понуде имъ носит',
 „Премила јој забава быаше;
 „Сиромашни и оскудни свакиј
 „Свакадъ кодъ ње налазаше помоћь;
 „Младе Србске иль заслужни Срба,
 „Или друге макаръ кога стана

„У њој Майку налазау сретне;
 „Зрео Србинъ или Србче младо,
 „Та одъ иѣ е свѣте Менторове
 „Свакадъ пріим'о поредъ другогъ добра!
 „Сынцы Марса премного су пута
 „Побуђени иѣніемъ говоромъ
 „Славе вѣице храбро добыли
 „Отечество избављоћ одъ зла; —
 „О да б' свака по примѣру иѣномъ
 „Србству добра принети марила,
 „Ко б' одъ Срба игда сретні био.
 „Ал' кад' небу угодно быаше
 Са земнога узети е свѣта;
 Я ћу тужна са моемъ другма
 Споменикъ юй подићи у сыну.
 Ког' любляше — та зенице шта су? —
 Стара ћу се кол'ко могу више,
 Защитница у свем' да му будемъ,
 Материнску дава ћу му иѣгу.
 Тымъ признанѣмъ о! она ће сладко
 Одъ мен' Вїле быти утѣшена;
 А одъ Васъ ће мили Србски Сынцы
 Она вѣчно быти награђена;
 Ак' юй сына предрага єдинца
 Сам' достойно узлюбите вѣрно
 К и преслѣну будућности звѣзу
 Милогъ Србства и поздногъ потомства.

У Студеничкай Лаври мѣсеца Јула

1843.

М. в Ч.

СЕРБСКІЙ УЧИТЕЛЬ.

(съ Нѣмачкогъ)

Прерађено и Богословскима и Преду-
тотовничкима Учительима и Учицима по-
свећено

(одъ Стаматовића.)

Сматраюћи на важно оно послованѣ, кое бы свакий народній Учитель одправили дужанъ био, не може намъ то свејдно быти, кадъ у једномъ Учителю народнѣиъ наклоности и дарове, характеръ и сердчана свойства за высоко и избрано звање учительско у преправности наћемо, и кадъ напротивъ у другомъ човека за пре-

высоко ово зване сасвимъ непреправљи гъ видимо. Зато нико не треба да се Учительства пріима; кои главны свойства душевни и сердчани у себи нема, безъ који иѣгово учительско послованѣ срећно и напредно быти не може. Учитель има великиј утокъ на училиште: збогъ тога свакиј, кои се овомъ Званію посветити жели, нека добро себе испыта, има ли онъ у себи главна за Учительство свойства, и бли се сасвимъ тако преправио, да друге изображавати и руководити може.

Догоди ли се пакъ, да избирање учительскогъ Званія, као што је већъ обычно, не одъ самогъ Учителя, но одъ други людіј зависи; то онда треба онай, кои се већъ истогъ Званіја пріимјо, да трудомъ своимъ све свое недостатке самъ попуни, све, што је доnde пренебрегао надокнди, и себе у оно станови постави, како ће великојъ свогъ званіја дужности точно извршивати моћи.

Правый Учитель, гледаюћи А. на тѣло и ћово, треба да има здрава чувства у здравомъ тѣлу: јеръ само у овомъ може здрава душа као што треба пословати, само добро тѣлесно станови може чувства здрава обдержати, духъ бодаръ сачувати, и особито оне тегобе, кое се у учительскомъ званію обићи немогу, олакшати онда, кадъ слабъ и болешливъ Учитель безъ воли и немарливъ обычно бывати мора. Зато преће свега нека се постара Учитель, да здравље тѣла свогъ у добромъ станови обдержи; јеръ на иѣму и учительско и школско благо оснива се. Особити тѣлесни недостатци, као тежко чуvenъ, рѣаво изговаранѣ, стое на путу срећномъ учительскомъ напредованю, а нарочно онакви недостатци, збогъ који Учитель дѣцы школской, коя споља само човека виде, на подемѣхъ быва. Наће ли се гдѣ таковысл случај, то ће савъ трудъ Учителѣвъ о дѣчиномъ поучаваню и изображаваню суетанъ остати.

Сматраюћи Б. на душевно учителѣво „изображеніе“ то су разумъ и науке найвеће потребе свакогъ Учителя. Свакиј Учитель, кои полезанъ быти жели, мора здрав

всественый разумъ имати, и довольно изображенъ и преправлѣнъ за учительство быти. Обучаванъ есть художество: а за свако художество нуждне су наклоности и дарови: зато дакле сви они, кои се овомъ художеству посвете, треба не само да здравъ разумъ имаю, коимъ ће како што треба, разумъ и срдце ученика свои изображавати моћи; него је јопшти ныјова велика дужность, да све више и више къ свомъ совершенству теже; ёръ бы безъ овогъ често, или болѣ да кажемъ, свагда величе свое недостатке сами открывали, и шта више, како што нась искусство учи, играчкомъ или подсмѣхомъ оштроумни свои ученика често бы бывати морали. Учитель дакле зато дужанъ єразумъ свой изобразити, и о томъ постаратисе, да довольно науке прибави, коя ће га у таково станѣ поставити, како ће онъ са своимъ явнымъ мышлѣњемъ, вѣштымъ памтѣњемъ, живымъ „воображеніемъ“, оштрымъ разсуђенемъ и ясношћу свои мысліји своимъ ученицима честитъ и волѧнъ Вођа быти. Што се више кои Учитель трудio и учю, то ће више изъ готовине свое моћи ученицима своимъ саобштавати: съ тымъ ће усердне и задовольне ныјово ученѣ быти; съ тимъ ће веће повѣренѣ кодъ слушателя свои имати. Одъ Учителя се дакле са свакимъ правомъ искасти може, да онъ

1.) све оне елементарне науке основано зна, кое предавати мора; 2.) да онъ науке „воспитанїа“ и єоретички и практички са свимъ присвои.

Но народный Учитель мора и човеческу душу позиаваги На познаваню душе почива цѣла феорія и практика правилногъ воспитанія. Ако кои Учитель овога нема, то нека се постара, да читанѣмъ добры педагогички књита себе изобрази. Оне су за воспитаваюћегъ Учителя оно, што је Физиологія за Лѣкара. Но онъ не треба да свако правилце у ньима тражи, но само обшта правила, по различно ученичкогъ характера владаюћисе да добро изучи. Особито ће му помогати то, ако на свою младость погледа; онда ће дѣтињско и младићско доба болѣ прегледати, и правие о дѣтињскимъ и младићскимъ слабости-

ма или недостатцима судити. Тко се свогъ дѣтињства или чладости добро опоминѣ, тай мора и то осѣћати и знати, да су много дѣтињске и младићске радић плодови једногъ само неразсмотрепогъ лакомысленогъ и одвећи ватреногъ духа онда, кадъ јданъ врчени ћудљивый, подозрѣваюћи или лукавый школскій Деспотъ иста послована за невалајство и распуштеность нѣку сматра.

Но найвећа је књига ученичка душа и наравъ, изъ кои Учитель као „Воспитатель“ непрестано учитисе мора. Ако се и чини та књига да је проста: зато је опеть Учитель за цѣлогъ свогъ живота исчитати не може; ёръ му различни карактери и наравна свойства ученика свагда све другоячје и новије стране предъ очи стављаю. Да може Учитель у душу једногъ дѣтета завирити и проникнути је, мора самъ дѣтетомъ постати; мора се себе сасвимъ одрећи и са точке свогъ „изображеніја“ мора у простый и узскій предѣлъ ученички и дѣтињски мысліји сићи, ако съ корышћу пословати и своимъ ученицима разумителанъ быти жели; ёръ се међу границама ныногъ разумѣвания непрестано налази.

У кругу дѣца и ученика свои налазећисе и прилѣжно на ныјову вредноћу, ныјово журенѣ и ныјово послованѣ пазећи докучује Учитель оно, што природа иште; и дознае найболѣ онай начинъ, кои је найпозданіји и найзгоднији за право нѣгованѣ душе ученичке. Съ дѣцомъ налазећисе учише непрестано Учитель говорити онимъ језикомъ, когъ му ученици найболѣ и найлакше разуму, кои ји у сердце дира, и изъ когъ они нѣга као искреногъ Вођу свогъ и правогъ пратија виде и познају. Ако га са ма дѣца правимъ Учителѣмъ не учине, то онъ тай никада не ће быти ни до вѣка.

(продужиће се.)

ВАРШАВСКІЙ РЕМЕНАРЪ.

(конациј.)

Сутра данъ већь је Ременаръ на ногама био пріе возхожденія сунца; али не пріе Косциушко. Правому овому суну повѣри до-

мовина свою судбину: имаючи дакле онъ ^{затакову} Майку и за толику браћу бринути гледала на свога благодѣтеля. Нису га ду-

се, осећао је подпуну важност и величину своеј дужности, и зато је био тако и уранџо. Пак ћа више, кад је Ременар ће нѣму приступио, нашао га је већ са Совѣтомъ окружена; и будући да је код Косціушка свакиј сиромак приступъ добио, то је и Ременар отма био послушанъ. „Шта ћеш прателю?“ упита онъ човечно и искрено ушавши га сиромака. „Помоћи“, отговори овай и простре му се пред ноге. „Некланјай ми се, јербо сам човекъ као што си и ты; већ кажи ми безъ свакогъ устручавања и устезана твоју неволју.“ — Я самъ сиромашнији Ременар, имамъ старогъ отца, болестну жену, неаку дѣцу, а никаква посла; задужио самъ се кодъ сосѣда, и у садашњој скучној и оскудицији сви ћемо отъ глади изгнанти. — „Несретни люди!“ усљикне жалостно јунакъ, „ахъ зашто ни саји богатъ!“ Узми ово баремъ, што при себи имамъ. Износи до 40. фор.; купи хлѣба и наради отца, жену и дѣцу; — више ти не могу дати.“ То рекавши замислисе и разжалости великиј овай мужъ; но послѣ малогъ размисленja разведри му се лице. „Чуй прателю! ако немогу новцемъ, а је ћу ти на другиј начинъ помоћи прибавити. Гдѣ стоишъ?“ — На рогљу Фретове улице на левој страни. — „Право. Што берже можешъ, оплети нѣколико бычева, коима се конаницы служе: ал' нека су готови сутра у јутру, а ћу по ныи доћи. Добро то запамти. Богъ на помоћь! — Не хвали, нје врѣдно!“

Ременар био је миломъ речију Войводе исто тако разблаженъ, као и даромъ: но чудио се нѣговомъ заповѣди. Затимъ купи ради за своју кућу, и сприобштивши имъ добивено упутствовање, лати се таки дѣла. Дозове јоштв нѣколико момака у помоћь, и съ нима до сутра у јутру много бычева скотови. Сутра данъ стане Ременар заедно са своимъ отцемъ на врата свога дућана, дѣца уувешћена о долазку Косціушковомъ, терчала су тамо амо, а жена подкрѣплена раномъ, сѣла је кодъ прозора, и огуда из-

гледала на свога благодѣтеля. Нису га дуго чекали.

Нити су многобройни послови, нити теже бриге утериуле у Косціушковомъ сердцу споменъ несретника, којему је подпору обећао. Јашећи на обкопима, да је прегледа, свратисе навалице у Фретову улицу. Дѣца ременарова дотерчала су кући и на вѣстила долазакъ нѣговъ. У то се појави гомила људиј, а у среду ныи верховни Вѣйвода. Обколићи је бијаше подобромъ множиномъ Польскогъ племства, кое се бијаше съ таквимъ усхићенїмъ егернуло подъ нѣговимъ барјакомъ, као подъ окрѣљимъ отчинскимъ. Косціушко је већ издалека познао Ременара и управио къ нѣму к раке. Дошаши предъ дућанъ, стане, и сънимъ и пратиоци, кои га упитају, шта жели; „Овдѣ обитава Ременар, кои прави бычеве, радъ бы дакле јданъ купити,“ одговори Войвода, и заповѣди Ременару, да је нѣколико донесе из избора. Покорниј Майсторъ донесе читавъ денакъ бычева и преда је учтиво Войводи. „Покри се пріе рече Войвода — какъ ће мо се онда погађати. Пошто је јданъ?“ упита и стане јданъ прегледати. „Што Ваше Господство изволи дати,“ одговори збунћићи Ременар. „Не мамъ времена, да се разговарамъ — настави Косціушко — узми ово прателю!“ И даде му шкуду. Ременар хотио му је и остале бычеве предати, но Войвода се къ тому не приволи, него окренувши се къ пратиоцима, рече: „вѣруйте ми Господо, то Вамъ је лѣпъ бычъ.“ затимъ ошине съ нимъ коня и отиде далѣ. Садъ почеше сви присутствуји бычеве куповати, и нико нје мака дао одъ шкуде: но шта више, было је и то, кои су и више дали. За нѣколико часова нестаде бычева; а они, кои ни су добили, наруче је, да имъ до сутра скотови. Потомъ огиду сви за Войводомъ, и Ременар стаяше, као да му се ово привидѣло. Прошло је нѣколико часова, докле се освѣстio и докучio, како му се тако изненада сви джепови, шеширъ и руке сребромъ и златомъ напунише, а исто тако оманути быху и старъ нѣговъ отацъ, жена, дѣца и остали гледајући сосѣди.

„То је заиста дјело Косціушко, — по-
виче јданъ — на тако досетљиви начинъ
знаде онъ добро чинити и власть свою упо-
требыти. Да живи! „Живіо!“ орило се по
свой улицы изъ уста скуплѣне множине и
захвалне ременарове породице.

Слава, коя и найманя дѣла гласовиты
мужева навѣшиуе, разнела є берзо догађай-
овай Ременара; онъ є много подобны бычев-
а распрада; много лодїј почело є и друге
на руку му давати, и онъ си домала подо-
бно кесу и пуни. Жена му оздрави; отцу
нѣколико година причислесе, дугове исплати,
дѣцу поштено одрани — и на свему то-
му имаде се благодарити единому племени-
тому Косціушку.

Тако ради правый домолюбъ. Не само
речма, него и дѣлма показуе онъ любовь
спрамъ Отечества; не само на боишту, гдѣ
га вѣнацъ славе чека, него и у простой ку-
ници помаже онъ своїй браћи; не ради оно,
што є на корысть свой домовини, већь не
пропушта ни поедине нѣзине сынове поду-
пирати; не мысли, да є сву дужность совер-
шio, ако є свое благо међу сиромаке подѣ-
лио, него употребљива и свою власть, повѣ-
ренѣ и пріятельство на нյову корысть. Да,
то є правый домолюбъ, и такавъ є быво Кос-
ціушко. Много ій има, кои име домолюба
присвояваю, будући да много дражести оно
содержава, те любовь свои земљака и славу
свега свѣта са собомъ носи; аљ мало ій има
правы, Косціушку сличны и подобны ро-
до — и домолюба, мало, премало.

(Даница)

ИЗБАВИТЕЛЬ.

Повѣсть изъ Древности Србске,

(Одъ Милоша Радоичића)

(конацъ.)

„Власти се повиновати морамо, верна
супруго моја! зато стегни срдце твоє засадъ.
Воспитай милу дечицу нашу, да честити и
поштени люди временомъ буду и полезни
аржави Србской; кажи имъ, да, ако имъ є
потинуо отацъ на губилишту, погинуо є

као поштенъ и правый човекъ, добарь
христіянинъ, и нѣжный родитель, кои ће, ка-
ко нъи, тако и тебе вечито на ономъ свету
любити. Садъ на веки „Съ Богомъ оставай!“
Сирота Милица при овимъ последнимъ ре-
чима падне у несвестъ. Любивој баци по-
следњиј погледъ на небо, дигне склонлїне
руке, па онда изъ гласа повиче: „Боже
вышний! Створителю мой! Ты праведный
Судїјо дѣла човечески! Ты, кои све бедне
и невольне безъ сваке утѣхе заоставше не-
видимо подъ крыло превелике благости твоє
пріймашъ, и благослове отеческе са высине
престола твога на ишишалъш: Баци погледъ
невидиме благости твоје на мою сироту, бед-
ну супругу; пріими о вышлїи Творче! подъ
крыло твоје и мою сироту, неаку дечицу, која
садъ свогъ ранителя и свогъ одъ зла брани-
теля на веки губе, која безъ сваке утѣхе и
подпоре остаю у овомъ неверномъ и опа-
сномъ свету! А мою грешну душу пріими у
лоно Авраамово, да се вечите славе; зре-
нијемъ лица твога, услађава! „Кадъ ове
речи Любивој изговори, прекрсти се и
частный полюби крѣстъ са сокрушенемъ
срдцемъ. „Садъ ради твой посао“ рече Лю-
бивој целату. Ватрено юшъ јданпутъ по-
люби уста у неевесгъ падше супруге свое, и
дечицу свою на прса пригри. „Свршите
садъ што є ваше!“

V.

Онай, кој є свемогућомъ десницомъ
својомъ све видиме и невидиме створије твари;
онай, коме миліоны светова кланају се; ко-
га Арханђели са Серафими на небеси слу-
же и песме му пою; кога и найманій мра-
вакъ на овомъ земальскоме свету слави и
хвали; коме ни крај ни конца нема, —
Творацъ вышний Онъ управља дѣла и пред-
пријатија човеческа ко найбољемъ концу; онъ
заблуђене води на правый путь истине и
правде, а сатане Рода човеческогъ у веч-
ній тартаръ шаљ.

Онъ се садъ и у Душановомъ уму и срд-
цу појвио силомъ невидимомъ, да га на
правый путь добродѣтели доведе; ће є
већь зборъ непрестаны наговарана злобно-
га сатане Страшимира са правога сврнуо

пута. Душанъ се садъ размышиявати стаде, и ћму на умъ паде смртъ отца свогъ Дечанскогъ, и у тай часъ синий каменъ на срдцу осећати поче; туга и жалость обузе срдце ћего, и онъ лято каюћи се види, да је са правогъ сишао пута. И ћму се непрестано чинило, као да му сјенка упокоеногъ отца предъ очима стои и тијо шапуће: „Сыне мой! тебе мои пристрјели съ правога сведоше пута, и мени главе дођоше. Врати се, о врати на правый путь, и сва твоя намѣренія одсадъ, пре него у дѣйство приведешъ, зреље испытуй; онда, само онда ће благословъ Божій надъ табомъ и твојомъ државомъ бдити.“ Ове се речи дубоко у срдце Душаново укоренише. И ћму сузе изъ очију, сузе покаянія тећи почеше. Онъ у себи говори: Прости сјенку доброга Отца мoga, прости блажена у райскимъ предѣлма обитајао ћа Душо! прости милый Отче сыну, ахъ! горко каюћемъ се сыну твоме. Онъ те је горко увредио; а је прости му, јеръ га завистници са правога сведоше пута. Послушай отче! заклинјемъ ти се предъ лицемъ Бога всемогућегъ, у овимъ грудима јошъ тече крвь изъ жила твои, на овомъ срдцу јошъ почивају благи савети твои; кои ће ме текъ одсадъ руководити у управљању државе ове. Простри Отче взоръ твой надамномъ; простри о света над — амномъ лебдећа Душно Десницу твоју, и руководи сына твога, да съ правога не поклизне пута! Онъ види већи, да је зло учинио, што је досадъ слушао савете злобнога Страшимира: зато тврдо намери све опасне ласкателје далеко одъ себе удалити.

Целе боговетне ноћи: до саме зоре, коя је нашемъ несрећномъ Любивој смртъ са собомъ доносила, Душанъ ни тренуо није. Онъ се лято к јати поче, што је Любивој Младеновића великогъ пристрјеля покойногъ отца свога на смрт осудио, збогъ тога што је то у право Страшимирова злобна намера била.... —

Сунце је већи високо одекочило и зраке своје на крваво позорје спустило; Любивој је већи на место свога губилишта од-

веденъ; онъ је свою последњу молитву вышинјемъ Творцу очитao, и већи себе горкай смрти у руке предає; целатъ бриткай свој мачъ иза пояса вади. сви у црну земљу погледаше — — — ал' громкай гласъ целога народа: „Здравствуй нашъ светији Царе Душане! Здравствуй Любивој избавителю!“ Загрми до сами небеса и сви се поклоне до земљице свомъ изъ ненада дошавшемъ Цару Душану. На то Царъ громовнимъ гласомъ почне народу свомъ говорити: „Нек' ти се вернији мой Народе жеља испуни. Я животъ покланямъ Любивој Младеновићу, кои је моме покойномъ отцу веранъ остао и држави Србской досадъ лепе услуге починио, — Садъ самъ текъ вышњимъ мановенiemъ дознао, да је све оно што је Страшимиръ противу ћега доносio сама злоба и зависть ћега била. Зато ты проклетый, злобный, и пакостный сатано (окренувши се Страшимиру), кои си Огца могъ Дечанскогъ живота лишили дао; Любивој, ову добру душу са овогъ света уклонити намерю; па бы временомъ и целу државу Србску пострай твогъ немирногъ духа и злобна срдца упропастю: далеко иди одъ мене, да ге никда одсадъ очи мое невиде; а народъ Србский тебе ће, и свакогъ теби подобногъ вечитой клетви предати. — Любивој! ты добрий и вернији Саветниче Отца мoga! Опрости мени кои ствари досадъ добро познавао нисамъ. Буди првый мой Саветникъ; люби ме и веранъ ми буди, као што си моме покойномъ Отцу био, ради среће и благостања целе државе Србске!“ Народъ садъ на ново повиче „Да живи Душанъ Царъ Србски! Да живи Любивој Младеновићу ћеговъ Саветникъ. Поклетъ био злобни Страшимире, и проклета свака она душа, коя теби одсадъ равна била, докъ је Србска Рода и племена!“

Любивој садъ устане са смртногъ губилишта, поклони се до земље Цару и народу и неможе одъ тежки суза ни речице проговорити; Страшимира је пакъ и старо и младо ружило и плювало, докъ годъ га ни је

вечный Судія одзвао, да му за проклета нѣ-
това дѣла вечитомъ каштигомъ плат ! !

Д О П И С Ъ.

Изъ Сегедина. Не могу пропустити, да ра-
достну ову вѣсть, кою самъ овы дана изъ Беча изъ
найзвѣстнѣйшаго источника добы, целомъ нашемъ Серб-
скому Роду, особито Почитательниа Сербскогъ про-
свѣщенія посредствомъ П. Б. Скоротече, не сообщити,
да въ сирѣчъ Пречестн. Г. Пачель Стаматовичъ
родолюбивый и многозаслуженный Сербскій Спісателъ,
кои въ 1834 године Сегединскимъ Парохомъ, 1837. год.
Честн. Консисторіума Бачкогъ Членомъ, 1841. год.
Княжеско — Сербскогъ Дружства Членомъ и Корре-
спондентомъ а 1843. год. Племените Чонградске Вар-
меће Ассесоромъ постао, одь Ученогъ Одескогъ Друж-
ства Исторіе и Древности за Члена и Корреспондента,
назнаменованъ. Нѣгова добывена Діплома овако гласи:
„Въ благополучное Царствование Всепресвѣтлѣйшаго
державиѣйшаго Великаго Государя Николая Павловича,
Императора и Самодержца Всероссійскаго,
состоящее подъ покровительствомъ Его Императорскаго
Высочества Государя Наслѣдника, Цесаревича и Великаго
Князя Александра Николаевича, Одеское
Общество Любителей Исторіи и Древностей — въ за-
сѣданіи 22. Января 1842 года, Отца Павла Стаматовича,
въ ознаменование уваженія къ просвѣщенной и
ревностной дѣятельности его на поприщѣ Историческихъ
Наукъ согласно §. парегр. 4. Устава, признало сво-
имъ Членомъ и Корреспондентомъ. Одесса 11. Марта
1842 года. Президентъ Димитрій Кнежевичъ; Секре-
таръ Н. Мурзаковичъ.

Ову исту Діплому месеца Іуліа послао въ Честн.
Г. П. Стаматовичъ Ніовомъ Величеству, нашемъ най-
милоствиєму Монарху ради одобрения, кою въ Ніово
Величество нашъ Царь и Краль 4 Августа 1843. год.
подъ ч. L. 11665/385 благоутробно одобрить изволило, да
истый Г. П. Стаматовичъ Парохъ Сегединскій више-
речену Діплому како свою собственну задержати, и по
смыслу нѣномъ Дружству Исторіе и Древности Общ-
ства Одескогъ писати може. (сообщіо Г. Л.)

ВѢСТИ.

Пешта. Не давно около 5 сатій предъ вече у-
хвате єдногъ крадльвца, и предаду га судейскомъ до-
му у предградію Франца налазѣнемсе. Таки га дакле
овде Поліція затвори у єдну собу, коя умѣсто тавнице
служи. Судейскій Служитель мыслећи да га је на си-
турно мѣсто затворю оде момцима у стражару. Но крад-
львца примѣтили, да га нико изближе не чува
таки употреби ову прилику на извершеніе свога уми-

шляя, то есть; пробіе собна врата, уђе у куйну, у
којої смотривши еланъ асталь брже болѣ спопадне-
га, на огњиште метне, пакъ се на нѣга попне, да
види, хоћель моћи одјакъ рукама докучити; кое јошть
немогавши, скочи доле съ астала, узме неколико ко-
мадиј у куйни налазећисе дрвета, подмете јї подъ
ноге астала, пакъ опетъ попнесе на асталь, съ кога
докучивши одјакъ, безъ свакогъ закосненія узнујесе
на в'рхъ нѣга, и тако изишавши наполѣ сићесе на
кровъ кућнай, по коме полако упутисе сосѣдномъ най-
ближемъ дому, да бы какогодъ умакао; но укућани о-
вога сосѣдногъ дома некако спазе ноћи по крову ше-
талницу, брже оду у стражу и яве за нѣга. — Садъ
еданъ отъ страже таки похіти у собу, где въ крадльви-
ца затворенъ био; кога у њој ненашавши, а врата
отворена, ніе требало много размышлявати, да по-
годи, тко се по крову кућномъ ноћи пла же: тако одма
се врати у стражару и заповѣди момцима, да одма и-
ду ноћника ухватити Момцы ово учине. Ал' бегунацъ,
кадъ је видјо, да су га иамирисали, и да за њимъ
у потеру врве, куд'ће, како ли ће, него те опетъ у
одјакъ, али сосѣдний. Стража ово смотривши понаг-
ли къ истому одјаку, да крадльвца ухвате; но о-
вай се са свога прибѣжногъ мѣста ни помакнути не
хтеде. Садъ наложе ватру, да бы отъ дима на полѣ
изъ одјака изишао; но онъ и супроть дима остане
непокретанъ; потомъ узму чаклѣ, да бы га съ овима
на земљу свуки; но онъ яко рукомъ ове хватаюћи, во-
спротиви се и овому покушенію дотле, докле найпо-
сле недонесу лѣтстве, и докле се јданъ непопне бли-
зу нѣга и уже му за ногу не забацы, и тако заедно
са чађу доле га свуку. — Онъ буде наново у судный
домъ донешенъ, где га окую, и неколико му
заушника прилепе, отъ кои онъ стропоштасе на земљу
и тако се умртви, да поредъ свег покушенія остане на
земљи као правый мртвацъ лежећи. Ово видећи помы-
сле сви присутствуји, да је занста мртвавъ, једни се
разићу, а други опетъ побринује за кола, да га одне-
су; но кадъ се поврате; аљ гвожђе у соби нађу, а
крадльвца ни откорова Садъ се наново узбуне, и по-
чиуга тражити: и найпосле по дужемъ траженю нађу
га у другој соби, где се скућуро. — Онъ сирѣчъ,
како је видјо да је самъ у соби заостао, на непонятный
начинъ освободи се отъ окова, пробіе врата, и понаг-
ли, да крозъ јданъ у другој соби налазећи се про-
зоръ умакне: али гвоздена решетка на празору осути
му нѣгово намѣреніе и тако и по трећемъ путу буде у-
хваћенъ, окованъ и у варошкій совѣтній домъ от-
ма отведенъ. Као што се дае примѣтити, овай је сло-
бодній и скарденій отважителъ и више злочинія крозъ
одјаке починио.

РЕДКІЙ ПРИМЪРЪ ВЕЛИКОДУШІЯ.

Цесаро-Кралѣвскій Камереръ (Kammerer), више
Галіційски Добра Притяжатель, Графъ Станиславъ

ТРГОВАЧКЕ ВѢСТИ.

У Печую, 24. фебруаріа п. р цѣна е ране была слѣдуюћа, као: пожунскій меровъ жита найболѣгъ 62, среднѣгъ 55, наполице 35, ражи 25, зоби 25, кукуруза 30 грош. у шайну.

У Пешти, 8. марта п. р. на піяцы цѣна е ране была ова, т. е. Пож. Мер. найболѣгъ жита 130, среднѣгъ 115, ражи найболѣ 74, среднѣ 68, ечма 56, зоби найболѣ 50, среднѣ 45, кукуруза найболѣгъ 72, среднѣгъ 70. грошића у шайну.

Станѣ Дунаава у Пешти.

8. марта п. р. 9'. 9." 9.** | 12 марта 10' 4." 0.**

Типографіческе погрешке у ч. 12. Скоротече.

На стр. 62. у првој поли, 3. реду оздо треба читати мѣсто Александеръ, Александри; стр. 64 мѣсто Ѕфергъ-а. Ѕфергъ — а, а у 11. реду оздо мѣсто епіграмонъ, епіграмъ.

свакій по могућству жртву, приносити па Олтаръ общегъ Народнѣгъ блага, као: Просвѣщенія наше Літуратуре, и воспитанія наше младежи, кој ће съ временомъ на дику Народа, Отечества, и на распространеніе наше Народности быти.

И.

*) Особита редкость!! коя по себи на велику славу и похвалу Г. Графу служи; јербо в онъ съ овымъ великодушемъ, цело свое имѣниe жертвуји, народу свомъ превелику ползу приноe; и њму самомъ пакъ вѣчный споменъ у свету остаe.
— Угледаймо се даље мили Србљи на лено ово за народъ свой основано заведеніе, кое в на подобје заведенія нашегъ славногъ Мецената почившегъ Савве Текеліј учинїно, и поспѣшило

¶ Отъ стране Верховногъ Кр. Народны наши Школа Падзирателства преору- чуе се, свимъ Г. Г. Дїнтрікуалнымъ и Локальнымъ Дїректорима, и свимъ Г. Дѣтона- ставницыма, да по могућству настое на Обявлену III-иу книгу Стіхотворенія почившегъ Лукіана Мушицкогъ Предчисленике совокупити, и потрудесе имена ињова купно съ новцима у Новый Садъ Г. Георгию Куріаковићу послати.*)

*) О важномъ овомъ дѣлу, кое в занста за просвѣщеніе Сербскогъ Рода нашегъ, а особито за Любитељ књижества необходимо нужно, было бы излишно овде похвалу наводити; јербо ће оно по себи као годъ и пређашня Издание незaborављеногъ овога Мужа свимъ Родолюбцима и Любитељима Књижества Сербскогъ полезно быти.

О ГЛАСИТЕЉ.

Овы дана изишао є првый путь на светъ Образъ Княза одъ Србие Александра Караджорђевића, літографіранъ одъ Јоанна Ісајловића на великомъ формату, и добыти се може кодъ Г. Грима на рогљу одъ М. Дороћеа улице, и кодъ Г. Вагнера, на Сервитељ плацу у Обрадопрода- ницама.

Скоротеча излази у седмици 2 путь, Четверкомъ и Недельомъ; цена му є како за овдашњи тако иза стра ве Предчисленике за поль године 4 фор. у сребру. Предчисленике може на свакој ц. кр. Пощти, и у Пешти кодъ Извдавателя, у Бедемской улицы (Bastei Gaffe Nro. 349.)

Извдаватель Димитрій Јовановићъ.